

Sarajevo, 23.09.2016.

## SAOPŠTENJE ZA JAVNOST

### Izborna kampanja usmjerena na manipulaciju birača

Dosadašnji tok izborne kampanje pokazuje da je veliki broj političkih subjekata usmjeren na manipulaciju izbornom voljom birača. Ovo se očituje kroz pritiske na birače, kupovinu i podjelu različitih poklona biračima kao što su baklave, čokolade, brašno i dr. na kojima je istaknuto ime i prezime kandidata/političkog subjekta (Doboj, Sarajevo, Tuzla), višestruko povećan broj prijava za glasanje poštom i mobilnim timovima (Odžak, Vukosavlje, Tomislavgrad), te masovne prijave i odjave birača u pojedinim sredinama (u opštinama Gornji Vakuf-Uskoplje, Gračanica, Gradačac, Han Pijesak, Istočni Drvar, Kotor Varoš, Lukavac, Novo Goražde, Srebrenik, Tomislavgrad, Trnovo FBiH i Trnovo RS). Posebno zabrinjava veliki broj oglasa u kojima birači nude svoj glas na prodaju što pokazuje da je praksa kupovine glasova nažalost široko rasprostranjena u BiH.

Tokom posmatranja 208 predizbornih skupova, Koalicija je također primijetila i dokumentirala 10 slučajeva govora mržnje i/ili nepotrebnog dizanja tenzija (npr. predizborni skupovi SDS-a u Banjoj Luci, Gradišci i Istočnoj Ilidži, SNSD-a u Šekovićima i Tesliću, te skupovi Stranke za BiH u Prijedoru, BPS-a Sefer Halilović u Tuzli, Ujedinjene Srpske u Novoj Varoši, NDP-a u Banjoj Luci i SDA u Vitezu), 34 slučaja zloupotrebe javnih resursa koje se najčešće očituju u upotrebi službenih vozila i osoblja za potrebe kampanje, te 16 slučajeva drugih zabranjenih aktivnosti (npr. plakatiranje na nedozvoljenim mjestima).

Izborna administracija uglavnom provodi adekvatne pripreme za održavanje izbora. Koalicija ima zaista dobru saradnju sa većinom lokalnih izbornih komisija dok negativno iskustvo u radu ima sa Opštinskom izbornom komisijom Centar Sarajevo koja odbija provesti odluku Centralne izborne komisije BiH o akreditovanju dugoročnog posmatrača Koalicije.

Sumnje u ažurnost biračkog spiska zabilježene su u ukupno 20 opština i to u opštinama Bosanska Krupa, Brod, Busovača, Domaljevac-Šamac, Donji Vakuf, Istočni Drvar, Jablanica, Jezero, Konjic, Ljubuški, Neum, Novi Travnik, Odžak, Stolac, Šipovo, Travnik, Vareš, Vitez, Vukosavlje i Zenica i uglavnom se odnose na broj umrlih lica na biračkom spisku.

U čak 45 lokalnih izbornih komisija desile su se izmjene u članstvu biračkih odbora od dana njihovih imenovanja zbog odustajanja imenovanih članova/zamjenika, što dodatno ukazuje na sumnje u trgovinu mjestima u biračkim odborima koje su zabilježene u 14 opština.

Iako je Koalicija podnijela Centralnoj izornoj komisiji informaciju o svim zabilježenim nepravilnostima, nažalost moramo primijetiti da su adekvatne sankcije od strane CIK-a izostala te će Koalicija istu informaciju prosljediti i tužilaštvima na svima nivoima.

„Koalicija apeluje na izbornu administraciju i nadležne institucije da sankcionišu prekršioc jer se pojedine nepravilnosti u izbornom procesu ponavljaju godinama upravo zbog izostanka adekvatnih sankcija“, naglasio je direktor projekta Koalicije Dario Jovanović.

Koalicija takođe izražava zabrinutost zbog sve većeg broja pokušaja infiltracije stranačkih aktivista u posmatraču Koalicije „Pod lupom“ s ciljem kompromitovanja građanskog nadgledanja izbora. Koalicija će učiniti sve da osobe za koje postoje saznanja da su stranački pristrasni odstrani iz kampanje nestranačkog, građanskog posmatranja izbora, te poziva političke subjekte da se suzdrže od ovakvih slučajeva.

Koalicija će sve nalaze posmatranja predstaviti u Drugom preliminarnom izvještaju koji će biti objavljen 29. septembra.

*Za sve dodatne informacije molimo Vas da se obratite koordinatorici za odnose s javnošću Koalicije "Pod lupom" Jovani Kljajić putem elektronske pošte [pr@podlupom.org](mailto:pr@podlupom.org) ili telefona 033 268 160 i 065 252 016.*